

KIM JESTEM, CZYLI CZY ZNAM SAMĄ/SAMEGO SIEBIE?

Grupa: klasa 6 lub 7.

Czas: 2 lekcje.

Cele – Uczeń:

- podejmuje refleksję na temat własnej tożsamości, tego kim jest i jaki jest
- uświadamia sobie, co go łączy z różnymi grupami (np. z rodziną, grupą rówieśniczą) oraz na czym polega jego wyjątkowość
- zna swoje wady i zalety, mocne i słabe strony, wyciąga z tego wnioski
- rozumie rolę innych osób w procesie poznawania samego siebie
- werbalizuje swój system wartości, ma świadomość, że powinien się nim kierować, stawiając sobie cele i planując metody ich osiągnięcia.

Metody i formy pracy: praca indywidualna i grupowa, zabawa dydaktyczna, pogadanka, burza mózgów, dyskusja, tworzenie kwestionariusza.

Środki dydaktyczne: karteczki samoprzylepne, kilka kłębków włóczki, duże arkusze papieru, komputery, rzutnik, drukarka, po dwie kartki z imieniem i nazwiskiem każdego ucznia, fragment wiersza Wisławy Szymborskiej *Nic dwa razy*.

Każdy uczeń powinien przynieść lub dostać segregator, w którym będzie gromadził otrzymane od prowadzącego oraz stworzone podczas zajęć materiały.

Przebieg zajęć

1. Wprowadzenie – rozmowa o tym, co to znaczy *znać samego siebie*, czy warto znać samego siebie, dlaczego.
2. Każdy uczeń otrzymuje karteczkę samoprzylepną, na której krótko odpowiada na pytanie: KIM JESTEM? Chodzi o podanie trzech określeń, które zdaniem każdego ucznia najlepiej wyrażają to, co o sobie myśli. Karteczki przyczepiamy z przodu do ubrania.
3. Wszyscy uczniowie stają w kręgu. Nauczyciel wręcza jednej osobie kłębek. Osoba ta głośno wypowiada pierwsze z zapisanych przez siebie określeń. Uczniowie, którzy zapisali to samo, podnoszą ręce. Uczeń trzyma koniec włóczki i rzuca kłębek do jednej z tych osób. Ci, którzy pomyśleli o sobie to samo, są połączeni za pomocą włóczki. Następnie nauczyciel wręcza kłębek osobie, która jeszcze nie ma włóczki i robimy to samo. Powtarzamy to samo kilka razy. Pod koniec zabawy okaże się, że niektórzy trzymają wiele włóczek, inni ani jednej. Rozmowa podsumowująca.
 - a) Które określenia powtarzały się najczęściej?
 - b) Które są unikalne?
 - c) Czy łatwo było wybrać tylko trzy określenia? W ilu różnych rolach występuje każdy z nas?

- d) Pogadanka i wniosek: wszystkie nasze wyobrażenia o sobie składają się na naszą tożsamość.
4. Tożsamość, czyli co? – opracowanie plakatu z mapą myśli, hasło centralne JA, na odgałęzieniach: narodowość, religia, miejsce zamieszkania, role społeczne i rodzinne, przynależność do organizacji, klubów. Każdy uczeń na podstawie plakatu tworzy własną mapę o sobie, na końcu gałązek wpisuje to, co odnosi się do niego. Chętne osoby mogą zaprezentować swoje mapy pozostałym. Przykładowa mapa w załączniku.
 5. Co to znaczy znać siebie? – burza mózgów. Zapisanie na dużym arkuszu papieru, że znać siebie, to znać swoje cechy, usposobienie, swoje mocne i słabe strony, system wartości, wiedzieć, co się lubi, a czego się nie lubi, czego się chce, a czego nie chce, co budzi mój lęk. Dlaczego warto znać samego siebie? Co/kto jest źródłem poznania samego siebie? Czy warto słuchać opinii innych o nas samych, czyje opinie mogą być szczególnie cenne – dyskusja. Stworzenie banku pytań – o co warto zapytać innych?
 6. Praca w grupach – opracowanie kwestionariusza pt. *Co wiem o sobie?* Każda grupa ma do dyspozycji komputer, opracowuje kwestionariusz na podstawie tego, o czym była mowa wyżej. Prezentacja kwestionariuszy, wydrukowanie i skserowanie dla każdego członka grupy. Jeśli komuś bardziej spodoba się kwestionariusz innej grupy, może pracować na nim. Przykładowy scenariusz w załączniku.
 7. Praca indywidualna – wypełnianie stworzonych kwestionariuszy (to zadanie uczniowie mogą wykonać w domu).
 8. Co sądzymy o sobie nawzajem? – zabawa dydaktyczna. Każdy uczeń losuje dwie kartki, na których są zapisane imiona i nazwiska osób z klasy. Jeśli ktoś wylosował kartkę ze swoim nazwiskiem lub na obu kartkach jest to samo nazwisko, trzeba kartkę wymienić. Następnie każdy zapisuje na kartce nazwę zwierzęcia, rośliny lub przedmiotu, z którym czy którą kojarzy mu się osoba, której nazwisko jest na kartce, i podaje uzasadnienie, np. *kot – tajemnicza, skryta*. Kiedy wszyscy już napisali, wrzucamy kartki z powrotem do pudełka czy worka, a potem wyjmujemy je po kolei i każdy otrzymuje kartki ze swoim nazwiskiem i czytają, jak postrzegają ich koledzy.
 9. Chętne osoby mogą powiedzieć, czy dowiedziały się o sobie od innych czegoś, co było zaskakujące.
 10. Podsumowanie zajęć – rozmowa o tym, dlaczego warto znać siebie. Na zakończenie każdy uczeń zapisuje na małej kartce swoją ocenę zajęć, uwzględniając, czy było ciekawie, czy mu te zajęcia coś dały, czy była to strata czasu. Każda opinia powinna zawierać element uzasadnienia.
 11. Pożegnanie fragmentem wiersza Wisławy Szymborskiej *Nic dwa razy*:

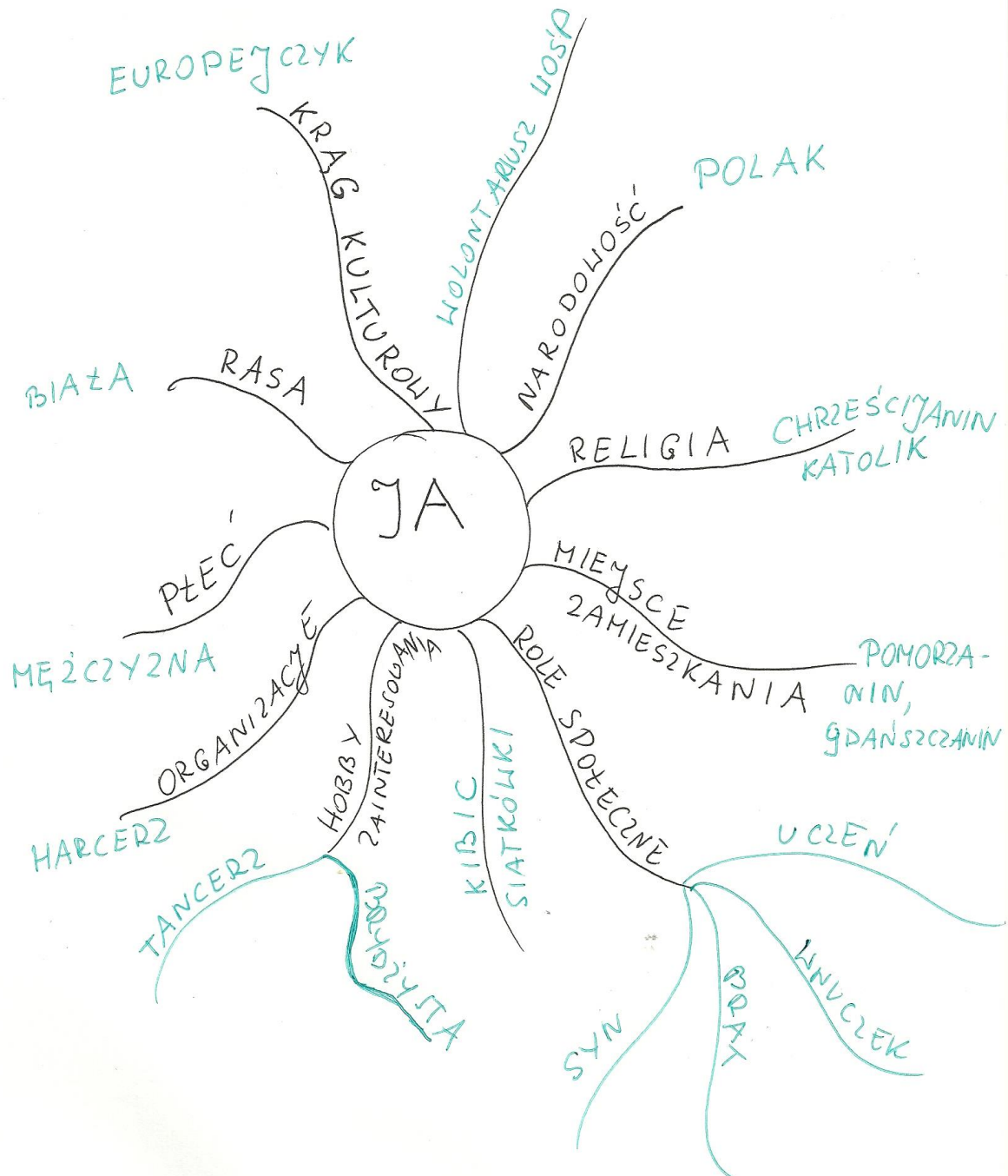
Nic dwa razy się nie zdarza
i nie zdarzy. Z tej przyczyny
zrodziliśmy się bez wprawy
i pomrzemy bez rutyny.

Choćbyśmy uczniami byli

najtęższymi w szkole świata,
nie będziemy repetować
żadnej zimy ani lata.

Żaden dzień się nie powtórzy,
nie ma dwóch podobnych nocy,
dwóch tych samych pocałunków,
dwóch jednakich spojrzeń w oczy.

Załączniki
Przykładowa mapa myśli

Kwestionariusz

ZNAM SIEBIE

Moje zalety	Moje wady
Moje mocne strony	Moje słabe strony
Co lubię	Czego nie lubię
Czego chcę	Czego nie chcę
Co mnie cieszy	Co mnie denerwuje
Moje cele, marzenia	
Co chciałbym/abym w sobie zmienić? Jak?	